

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

דוח בחינת רגולציה חדשה (RIA)

**דרישות טיפול במים במקומות
הסגר לדגים חיים מייבוא**

פברואר 2019

עורך: ד"ר נדב דוידוביץ', השירותים הווטרינרים

רקע כללי

ביום 22.10.2014 קיבלה ממשלת ישראל החלטה מס' 2118 שעניינה "הפחתת הנטל הרגולטורי". על פי החלטה זו, תהליך הכנת או עדכון רגולציה חדשה חייב לכלול הליך של בחינת רגולציה חדשה, בהתאם למדריך ממשלתי שפורסם על-ידי משרד ראש הממשלה.

שיטת "רגולציה חכמה" (RIA) מוודאת שהרגולציה הממשלתית תשיג את מטרתה באופן הטוב ביותר, תוך יצירת כמה שפחות עלויות על הממשלה ועל הציבור. בנוסף השיטה מסייעת למקבלי ההחלטות לצפות את השפעות הרגולציה ולמנוע השלכות לא רצויות.

שיטה זו מסייעת לממשלה לנתח את הבעיה איתה מתמודדים ולהשוואות בין חלופות שונות.

רקע

1. מקום הסגר הוא מבנה סגור שאושר ע"י המנהל או מי שהוסמך על ידו בהתאם לפי 9(ב) לתקנות מחלות בעלי חיים (יבוא בעלי חיים), התשל"ד-1974. מטרת נוהל אישור מקום הסגר לדגים היא הגדרת השיטה והאמצעים לאישור ופיקוח על מקומות הסגר לדגים חיים המיובאים למדינת ישראל. נוהל זה מפרט את אופן הגשת הבקשה לאישור מקום הסגר לדגים, התנאים הפיזיים הנדרשים לצורך אישור מקום ההסגר ואופן הפעלתו.
2. במקום הסגר מאושר, ניתן להחזיק דגים בשני סוגי מערכות מים: (1) מערכת מים סגורה, בה אין הוצאה של מים אל מחוץ למקום ההסגר. (2) מערכת מים חצי פתוחה, בה מים מוצאים ממקום ההסגר, לאחר שטופלו, למניעת הפצת מחלות באמצעות המים.

הגדת הבעיה

3. לפי נוהל אישור מקום הסגר לדגים יש לבצע טיפול למים של מקום הסגר לפני הזרמת המים אל מחוץ למקום ההסגר. המטרה של דרישה הזו היא למנוע הפצת מחלות. הנוהל מאפשר לבצע מספר סוגי טיפול במים לפני הזרמתם:
  - 1.1. באמצעות כלור בריכוז של 30 ח.ל.מ למשך 5 דקות לכל הפחות.
  - 1.2. באמצעות מחולל אוזון בריכוז של 90 מיליגרם לליטר במשך 10 דקות לכל הפחות.
  - 1.3. באמצעות פורמלדהיד (פורמלין) בריכוז של 3% ל-5 דקות לכל הפחות.
  - 1.4. באמצעות נתרן הידרוקסידי למשך 10 דקות לכל הפחות.
  - 1.5. באמצעות תכשיר יודופור בריכוז של 2.5 מיליגרם לליטר למשך שעה אחת לכל הפחות או בריכוז של 10 מיליגרם לליטר למשך 2.5 דקות לכל הפחות.
  - 1.6. באמצעות חימום המים ל-80 מעלות צלזיוס למשך 10 דקות לכל הפחות.
4. בעלי מקומות הסגר (המפוקחים) פנו לרגולטור בבקשה למצוא טיפול זול יותר – מאחר והטיפולים המאושרים היום כרוכים בעלויות גבוהות או בפגיעה סביבתית. בחינה של הנושא העלתה שחלק מהטיפולים, למשל טיפול במים באמצעות כלור וטיפול באמצעות אוזון כרוכים בהשפעות סביבתיות אם המים המטופלים יוזרמו בחזרה לטבע.
5. מאחר שמדובר בשאלה מצומצמת (הוספת טיפול אפשרי נוסף כחלופה) – בוצע תהליך ממוקד בהיקף צר.

התהליך

6. נערכו פגישות עם בעלי העניין ונערכו ביקורים במשק בכדי לבחון את הנושא.
7. נערכה סקירה בספרות מדעית מבוקרת. שימוש ב-UV במינון נכון, מאפשר טיפול יעיל במים המוצאים ממקום הסגר למניעת הפצת מחלות ובתנאי שעכירות המים נמוכה.
8. התקיים דיון עם רט"ג לגבי הזמנת מים מטופלים בחומרים כימיים. ע"פ עמדת רט"ג, חלק מהטיפולים, לא מאפשרים את החזרת המים המטופלים לטבע.
9. בתהליך עלה שישנו טיפול נוסף באמצעות UV שיכול להיות רלוונטי מבחינה מקצועית וכרוך בעלויות מופחתות.

ניתוח והחלטה

10. השאלה שעל הפרק היא האם להכיר בטיפול באמצעות UV למים. הבחינה העלתה שטיפול זה אפקטיבי כאשר המים עבירים ויזואלית, היינו בעכירות ברמה נמוכה.
11. מהתהליך והשיח עם רט"ג עלה ששימוש ב-UV אינו כרוך בהשפעות סיבתיות ואין מניעה להזרים את המים לטבע לאחר מכן.
12. בוצע ניתוח עלויות:
  - 12.1. העלות המרכזית היא רכישת הציוד. המכשור הדרוש לטיפול אוזון עולה בין עשרות למאות אלפי ₪. בנוסף, כאמור וכפי שרט"ג הבהירה – השימוש בחומרים כימיים כמו אוזון כרוך בהשפעות סביבתיות.
  - 12.2. לעומת זאת, העלות של מכשיר UV היא אלפי שח בודדים. גם החלפת המנורה אחת לשנה כרוכה בעלות של עד אלפי ₪ בודדים. קרי עלות חלופה זו נמוכה בסדרי גודל מהחלופות הקיימות.
13. מאחר שחלופת ה-UV אפקטיבית וזולה, הוחלט לאפשר אותה בכפוף לכך שרמת העכירות במים נמוכה. על מנת לוודא שהחלופה ישימה ורלוונטית, נבחנה איכות המים במשק שפנה בבקשה בנושא ונמצא שהמים אכן לא עכורים וניתן ליישם שם את החלופה.
14. בסך הכל החלטה זו צפויה להפחית את העלויות לציבורו להפחית את החתימה הסביבתית של הטיפול הנדרש לפי הרגולציה.
15. לצורך כך הוחלט לתקן את נוהל אישור מקום הסגר לדגים ולהוסיף את התנאי הבא:
16. באמצעות קרינת אולטרה סגול (UV) במנה שלא תפחת מ-120 mJ/cm² (33.33 kWh/cm²) ובתנאי שערכי עכירות (TURB) המים טרם טיפולם לא יעלו מעל ל-10 יחידות עכירות נפלומטריות.

אישור בדבר השפעות הרגולציה: לפי סעיף 4 להחלטת ממשלה 4398

1. ליוויתי את תהליך גיבוש הרגולציה בסוגיית דרישות טיפול במים במקומות הסגר לדגים חיים מייבוא מתוקף תפקידי כמוביל מדיניות רגולציה במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, ובהתאם להוראות החלטת ממשלה 4398 מיום 23.12.2018.
2. אני מאשר שתיקון ל"נוהל אישור מקום הסגר לדגים", שגובש בתהליך "רגולציה חכמה" (RIA) ותועד ב"דוח גיבוש רגולציה חדשה – דרישות טיפול במים במקומות הסגר לדגים חיים מייבוא" – אינו מהווה רגולציה בעלת השפעה משקית.
3. בהתאם לסעיף 12 להחלטת הממשלה, מכיוון שמדובר בשינוי רגולציה שלא מעוגן בחקיקה ראשית או בחקיקה משנית, ומכיוון ששינוי הרגולציה לא מהווה רגולציה בעלת השפעה משקית – אין חובה לפרסם את טיוטת הרגולציה בצירוף דוח גיבוש רגולציה באתר קשרי ממשל.
4. אישור זה יצורף לדוח גיבוש הרגולציה.

גיא מור
מנהל תחום מדיניות רגולציה
משרד החקלאות ופיתוח הכפר